Ceza Bölümü 2007/23 E., 2007/23 K.

- **OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI**

- 353 S. ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ K... [Madde 9]
- 1632 S. ASKERİ CEZA KANUNU [Madde 81]
- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [Madde 14]

"İçtihat Metni"

O L A Y: Sivil kişi sanık Ahmet Çavuş'un, askerlik yükümlülüğünden kurtulmak için, 7.10.1992 tarihli İstanbul Deniz Hastanesinden verilmiş sahte sağlık kurulu raporu düzenleyerek Fatih Askerlik Şubesine verdiği, raporun Kahta Askerlik Şubesi Başkanlığına gönderilmesinden sonra, İstanbul Deniz Hastanesi Baştabipliği ile yapılan yazışmalar sonucunda sahte olduğunun anlaşıldığı, böylece, sanığın resmi evrakta sahtekarlık suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 23.7.1996 gün ve E:1996/628, K:1996/77 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ADIYAMAN AĞIR CEZA MAHKEMESİ: 1.5.2003 gün ve E:1996/136, K:2003/136 sayıyla; sanığa yüklenen eylemin 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 81. maddesinde düzenlenen askerlikten kurtulmak için hile yapmak suçunu oluşturacağı, bu suçtan sanığı yargılama görevinin de askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 2. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

2. Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi, suçun işlendiği yer itibariyle yetkisizlik kararı vermiş, karar kesinleştikten sonra, dava dosyası Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

KUZEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 29.11.2006 gün ve E:2006/98, K:2006/883 sayıyla; 353 sayılı Yasa'nın 5530 sayılı Yasa ile değiştirilmesi ve bu değişiklik sonrası barış zamanında sivil kişilerin Askeri Ceza Kanununa tabi suçlarında yargılamanın adliye mahkemelerince Askeri Ceza Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle yapılacağının belirtilmesi karşısında, yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Süleyman ÖZCAN, Hamdi Yaver AKTAN, Muvaffak TATAR, Recep SÖZEN, Hasan DENGİZ, Nuri NECİPOĞLU'nun, katılımlarıyla yapılan 04.06.2007 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME : Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ :Raportör-Hakim G.Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR'ün adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Turgut SÖNMEZ'in davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Sanığın sivil kişi olması nedeniyle, 353 sayılı Yasa'nın asker olmayan (sivil) kişilerin askeri mahkemelerde yargılanma koşullarını belirleyen maddeleri yönünden değerlendirme yapılması gerekmektedir.

353 sayılı Yasa'nın 11. maddesinde, "Askeri mahkemeler, asker olmayan kişilerin aşağıda yazılı suçlarına ilişkin davalarına bakarlar.

A) Askeri Ceza Kanununun 55, 56, 57, 58, 59, 63, 64, 81, 93, 94, 95, 100, 101 ve 102nci maddelerinde yazılı suçlar;

B) Birinci askeri yasak bölgeler içinde veya nöbet yerlerinde, karakollarda, kışla ve karargahlarda, askeri kurumlarda, yerleşme ve konaklama amacıyla kullanılan bina ve mahaller içinde askerlere fiilen taarruzda bulunan, söven veya hakaret eden veyahut askerlik görevine ilişkin işleri yapmaya veya yapmamaya zorlamak için şiddet ve tehdide başvuranların Türk Ceza Kanunu'nun bu fiillere ilişkin 188, 190, 191, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 266, 267, 268, 269, 271, 271 ve 273 üncü maddelerinde gösterilen suçları;

C) Nöbetçi, devriye, karakol, inzibat, askeri trafik, kolluk veya kurtarma ve yardım görevi yapan askerlere (Umumi emniyet ve asayişi korumaya ilişkin önleyici ve adli zabıta görevlerini ifa ettikleri sırada jandarma, subay, astsubay, erbaş ve erleri hariç) karşı bu görevleri yaptıkları sırada işlenen yukarıdaki (B) fıkrasında yazılı suçlar;"

D) (İptâl: Anayasa Mah. nin 14.2.1978 Tarihli ve E. 1977/130, K. 1978/13 sayılı kararı ile.)

E) Diğer kanunlar ile askeri mahkemelerde yargılamaları öngörülen suçlar" denilerek asker olmayan kişilerin askeri mahkemede yargılanma koşulları belirlenmiş iken, madde, 5530 sayılı Yasa'nın 3. maddesi ile değiştirilerek, uluslararası anlaşmalar gereğince yabancı asker kişilerin askeri mahkemede yargılanmalarını gerektiren suçları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmasının Milli Savunma Bakanının iznine bağlı olacağı düzenlenmiştir.

Öte yandan, 353 sayılı Yasa'nın 13. maddesi 5530 sayılı Yasa'nın 4. maddesi ile değiştirilerek, Askeri Ceza Kanunu'nun 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64, 75, 79, 80, 81, 93, 94, 95, 114 ve 131. maddelerinde yazılı suçların, askeri mahkemelerin yargı yetkisine tabi olmayan sivil kişiler tarafından barış zamanında işlenmesi halinde, bu kişilerin yargılanmalarının adli yargı mahkemeleri tarafından, Askeri Ceza Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle yapılacağı, belirtilmiştir.

353 sayılı Yasada yapılan bu değişiklikle, sivil kişilerin barış zamanında, Askeri Ceza Kanunu'nun yukarıda belirtilen maddelerinde yazılı suçları işlemeleri halinde adli yargı yerinde yargılanacakları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, 5530 sayılı Yasa ile değişik 353 sayılı Yasa'nın 13. maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Adıyaman Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Adıyaman Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1.5.2003 gün ve E:1996/136, K:2003/136 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 04.06.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.